

Ribbis: Matters of Interest
TRADING SPORTS EQUIPMENT

1. *Reuven lends Shimon a basketball with the understanding that Shimon will lend him a bike later in the day.*
1. *Since a bike is significantly more valuable than a basketball, can we consider Reuven to be "collecting" ribbis from Shimon, since he will be borrowing a more expensive item than the one he lent?*
1. Friends or neighbors who usually allow each other use of their property may not have a ribbis issue in our case, even when some items are of greater value.^[1]
1. This may be permitted even when they formulated the agreement as conditional, as we assume they do not really intend the use to be conditional, rather their intention is to express that they are making their items available to their neighbor in case of need.^[2]
2. —
1. Friends who usually do not allow each other use of their property (such as in yeshivos where the older and younger *bachurim* seldom intermingle) would have a problem if it was a conditional agreement.
1. Therefore, care should be taken that the agreement not be formulated as conditional.

הנה פסק המחבר (קס, ט) לא יעשה מלאכה לחבירו ע"מ שחבירו [1] יעשה עמו אח"כ מלאכה שהיא יותר כבדה ואפילו לעשות עמו אותה מלאכה עצמה אסור אם הוא בזמן שהיא יותר כבדה כו'. עוד מצינו למחבר (קעז, ז) אסור לומר לאדם עשה עמי מלאכה היום ששזה דינר ואני אעשה עמך בשבוע אחר מלאכה ששזה שתיים ע"ש. ומקורו במשנה דבבא מציעא (עה, א) אומר אדם לחבירו כו' ע"ש. ומפרש"י שם משמע דוקא שיש על זה שכן, ולכן הוי כאגר נטר ע"ש. וא"כ היה אפשר ללמוד מזה דהיכא שאינו פעולה שמשלמים ע"ז כסף באופן כללי אין איסור לעשות לחבירו טובה עבור טובה שעשה לו. ומ"מ מצינו בפוסקים שאם החפץ השני שזה יותר מן הראשון, יש חשש רבית [עיין בר"י פ"א הערה ב] כגון בנ"ד שמתנה עמו להשאיל לו משחק רק אם יוכל לשאול מהשואל בזמן אחרת, וכן מעשים בכל יום מיהו עיין בספר ברית יהודה שם שדך דשכנים שידוע שכל הזמן הם עוזרים אחד לשני אפילו אומר בלשון תנאי השאילני ואשאילך אינו כלום [וכל שכן אם אינו אומר בלשון תנאי אין שום איסור] שאינו כונתו כתנאי המחייב אלא כונתו שיעשה כן עבורו כמו שעושה גם הוא. ועיין בהערה הבאה.

ומה שלא העתקנו היתר זה בשני השאלות הקודמות הוא משום דשם יש לזה
שויות ממוני, משא"כ כאן עיקר הדין דהשאלת חפץ בתנאי שישאיל חפץ הוא דין
מחודש, מסתבר שאין להתיר עפ"י סברא זו אלא כה"ג, דאפשר דדוקא בזה סמך
הבר"י להתיר, אבל בשויות ממוני הרי ע"י התנאי נוצא חיוב ממוני, ועיין
שם בברית יהודה פי"א סוף הערה ב', מיהו ע"ש שהניח [2]
בצ"ע אבל משמע שכן דעתו נוטה.